

## NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Borgartún 29, 105 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: [nel@nel.is](mailto:nel@nel.is)

Tilv.: 23080009

### Ákvörðun nr. 18/2024

Þann 10. júní 2024 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 18/2024.

#### Málsatvik

Nefnd um eftirlit með lögreglu barst erindi frá foreldrum [REDACTED] dags. 25. júlí 2023. Í erindinu eru gerðar athugasemdir við starfsaðferðir starfsmanna embættis Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu þegar [REDACTED] var stöðvuð af lögreglu vegna meints umferðalagabrots þann 21. júlí 2023. Fram kemur í erindinu að láðst hafi að tilkynna foreldrum um atvikið þegar það átti sér þar sem lögreglumönnum á vettvangi sást yfir ungur aldur [REDACTED]

Nefndin óskaði eftir upplýsingum frá embætti Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu með bréfi dags. 16. ágúst 2023.

#### Forsendur nefndarinnar

##### 1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærur á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknar sakamála, beitingu rannsóknarúrræða eða um ákvarðanir handhafa ákærvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

2.

Lögreglustjórinn á höfuðborgarsvæðinu svaraði beiðni nefndarinnar þann 21. ágúst 2023. Meðfylgjandi voru skýrsla og dagbókarfærsla vegna málsins. Upptaka úr eyewitness-kerfi lögreglubifreiðarinnar á vettvangi barst nefndinni þann 28. maí sl.

3.

Undir valdsvið nefndarinnar fellur hvernig tilteknir þættir lögreglustarfsins eru framkvæmdir eða ef lögregla lætur hjá líða að sinna lögmætu hlutverki sínu, sbr. 2. mgr. 1. gr. laga nr. 90/1996, þ.e. að gæta almannaoðryggis og halda uppi lögum og reglu, að leitast við að tryggja réttaröryggi borgaranna og stemma stigu við afbrotum og koma í veg fyrir athafnir sem raska öryggi borgaranna og ríkisins, vinna að uppljóstrun brota, stöðva ólögmæta háttsemi og fylgja málum eftir í samræmi við það sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð sakamála.

4.

Nefnd um eftirlit með lögreglu ber að greina hvort erindi sem henni berast vegna háttsemi lögreglu feli í sér kvörtun yfir starfsháttum eða kæru vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi starfsmanna lögreglunnar. Af erindinu er ljóst að um er að ræða kvörtun sem lýtur að starfsháttum starfsmanna Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu.

Nefnd um eftirlit með lögreglu fór yfir erindið og þau gögn sem henni bárust frá embættinu. Með hliðsjón af því hvernig málsatvikum var lýst í kvörtuninni og þeim gögnum sem nefndin hefur undir höndum, telur nefndin að ekki séu uppi vísbendingar um mögulega refsiverða eða ámælisverða háttsemi starfsmanna lögreglu, sbr. 2. mgr. 35. gr. a. laga nr. 90/1996. Bendir nefndin á að fram komi í gögnum kvartanda að lögreglumenn hafi verið kurteisir. Nefndin telur hins vegar afar óheppilegt, sérstaklega þar sem stúlkan glímir við fötlun, að aldur dóttur kvartanda hafi farið fram hjá lögreglumönnum á vettvangi sem leiddi til þess að foreldrar voru ekki upplýstir um atvikið fyrr en lögregluskýrsla var gerð vegna málsins um tveimur klukkustundum síðar. Nefndin bendir á að um mannleg mistök hafi verið að ræða sem leiðrétt voru skömmu síðar og telur nefndin því ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindisins.

**Niðurstaða**

Ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindisins.

Reykjavík, 10. júní 2024

Skúli Þór Gunnsteinsson  
formaður

Kristín Edwald

Þorbjörg I. Jónsdóttir